

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . „ 2.—
četrletna . . . „ 1.—
Posamezna št. „ 0.10

Št. 30.

V Ljubljani, dne 23. junija 1911.

Leto VI.

KRŠČANSKI SLOVENSKE ŽELEZNIČARJI!

Vabimo Vas na posvetovanje, ki bo v nedeljo, dne 2. julija 1911 v Ljubljani, Ljudski Dom (Staro strelišče) Streliška ulica. Pričetek ob pol 10. dopoldne. Spored je sledeč: 1. Otvoritveni govor; govori A. Koleša. 2. Stanovske zadeve; poročajo: a) Prvačina: Ignacij Voje; b) Bohinjska Bistrica: Frančišek Kahne; c) Novo mesto: Janez Ločniškar; d) Podmelec: Martin Sattler; e) Ljubljana južni kolodvor: Alojzij Wissiak; f) Ljubljana državni kolodvor: Frančišek Kahne; g) proga Laško—Ljubljana—Trst: Martin Ošaben; h) dolenski prog: Anton Koleša; i) splošne stanovske zadeve: Anton Koleša. 3. Mi in naši nasprotniki; poroča poslanec dr. Krek. 4. Slučajnosti. 5. Zaključni govor; govori poslanec dr. Krek.

Krščanski pozdrav!

Zaupništvo »Prometne zveze« v Ljubljani, dne 21. junija 1911.

Anton Koleša i. r.,
načelnik.

Ljubljana, 22. junija 1911.

Vseslovenska Ljudska Stranka je lahko ponosna, ker je tako sijajno zmagala v sedanjem volilnem boju. Razven Ljubljane in Krasa je zmagala na celi črti, kjer je posegla v volilni boj. To kaže, da hodi Vseslovenska Ljudska Stranka prava pota, dokazuje pa tudi, da tudi krščanska stranka povsod napreduje, kjer se resno, smotreno dela.

Boj za Ljubljano se je pravzaprav šele letos pričel. V Ljubljani je Vseslovenska Ljudska Stranka kljub zvezi vseh liberalcev in socialnih demokratov močna. Njeno jedro tvori slovensko krščansko socialno organizirano delavstvo, a oči se počasi že odpirajo tudi meščanstvu. Politični preobrti v takih manjših gnezdih, kakršna je Ljubljana, se ne zgodijo čez noč. Meščan je lahko živ, nekoliko častilakomen, čita zdaj v Ljubljani zjutraj svinjarsko »Jutro«, zvečer gnojnico »Slov. Narod« in zdaj bo še čital rdečo »Zarjo«! Od naše strani se pa tudi, če hočemo pisati odkrito, ni dovolj storilo za to, da bi se ustvaril med veljaki naše stranke ožji, prirčni stik z ljubljanskim prebivalstvom.

To je zdaj že boljše. Volilci, ki so volili tudi v Ljubljani kandidata naše stranke so držali, in dasi šele pričetniki v volilnih bojih, so dvignili pri ožji volitvi sami število naših somišljenikov, ki so z glasovnicami v roki dokazali, da hočejo našo Ljubljano. V Ljubljani se bo delalo naprej. Zmagati mora demokratična misel tudi v Ljubljani. Za to bodo skrbeli naši volilci.

Liberalci so topot zmagali v Ljubljani s pomočjo socialne demokracije. Sami liberalci so bili preslabi, da zmagajo. To je dobro za nas. Tudi v naših vrstah so se nahajali ljudje, ki so mislili in sodili, da bodo le morebiti postali socialni demokrati v Ljubljani pametni. Kdor pa pozna to veliko ljubkanje med liberalci in socialnimi demokrati zadnja leta sem, je znal, da bodo rešili socialni demokrati ravno tako Ravniharja, kakor so rešili Hribarja. Morali smo se smejati, ko smo gledali, kako so krokali socialni demokratje na dan ožje volitve skupno s tistimi liberalci, proti katerim so tolikrat rohnili po svojem časopisju in po svojih shodih, da nič ne store in da niso nič storili za delavstvo. Socialni demokrati so glasovali v Ljubljani skupno z liberalnimi fabrikanti, s tistimi liberalnimi izkoriščevalci, ki so popolnoma premišljeno pognali ljubljansko delavstvo v ljubljansko okolico, s tistimi liberalci, ki so v Ljubljani vedno držali z izkoriščevalci, oderuhi, z mesarji, kakor so pisali in rohnili socialni demokrati prav povsod. Ob ožji volitvi so seveda šli skupaj liberalni delavski izkoriščevalec, socialni demokrat se je pehal za zmago tiste liberalne stranke, ki v svoji veliki ljubezni do delavstva ni zgradila niti ene delavske hiše, dasi je svoj čas ljubljanski liberalni občinski svet sklenil, da gradi v Ljubljani delavske hiše. Socialni demokrati so glasovali v Ljubljani s tisto liberalno stranko, ki je uprizorila svojčas gonjo proti starostnemu zavarovanju.

Do tega je moralo priti. Socialna demokracija na Slovenskem ni danes več prava delavska stranka. V jugoslovanski socialni demokraciji poveljujejo danes delavstvu nekateri ljudje, tajniki raznih strokovnih zvez, ki toliko časa kriče in gofljajo, da pretarantajo delavstvo. Jugoslovanska social. demokracija ni danes več delavska stranka, marveč po krivdi svojih generalov zgolj še ponižna prilježnica preperete liberalne

stranke, ki nima danes na Slovenskem nikake moči več.

Nam je to popolnoma prav, ker vodi to vodo na naš mlin in ker mora tako postopanje odpreti oči, če tudi ne čez noč, vsakemu delavcu. Delavska politika to ni, če rešujejo socialni demokrati tisto stranko, ki sovraži delavstvo tako, da še ni nikjer prav ničesar storila za delavstvo.

Zdaj kriče socialni demokrati in rohne, da so morali rešiti svobodomiselnost v Ljubljani pred pretečo klerikalno nevarnostjo. S tem zakrivajo izdajalstvo, ki so ga napravili. S svojim svobodomiselnostvom naj posole rdečkarji svojo trapasto pamet. Ali ima delavec kaj od tega, če se n. pr. kakor na Francoskem, zapleni cerkveno premoženje? Takrat so tudi naši rdečkarji gofljali in vpili, češ, da bodo s cerkvenim in klosterskim ugrabljenim denarjem ustvarili lepe reči za delavstvo. A od vsega tega ukradenega denarja ni imel francoski delavec ničesar. Denar so marveč roparici državi ukradli razni svobodomiselnosti in goljufi. Katoliških samostanov na Francoskem ni več, delavstvo pa tudi zato nič nima in že se udaja na Francoskem topemu obupu. In kadar stavka francosko delavstvo, halo, takrat pa socialnodemokratski ministri pošiljajo na tiste, ki so jih spravili kvišku, vojake in orožnike. V krvi zaduše delavske zahteve in s krogliami nasičujejo ubogo delavstvo zato, ker hoče živeti.

Tisti, ki niso poznali dunajskih razmer, so bili presenečeni, ker so bili poraženi zdaj ob volitvah na Dunaju krščanski socialci. Mi smo že zadnjič povedali razloge, vsled katerih je padla na Dunaju tista krščanska socialna stranka, ki je dvignila Dunaj med prva svetovna mesta in ki je zelo, zelo skrbela tudi za dobrobit delavstva, česar tudi socialni demokrati ne morejo in bodo utajili. Lueger je zapustil lepo dedščino, žal, da je bilo preveč voditeljev v tej stranki, ki so izgubili stik z ljudstvom.

Socialni demokrati na Dunaju niso zmagali s svojimi močmi. Največji oderuhi delavstva, judovski milijonarji, judovski žitni izsevalci, judovski fabrikanti in delavski judovski priganjači so pomogli socialnim demokratom, da so zmagali na Dunaju.

S svojo sedanjo zmago na Dunaju socialni demokrati ne bodo zadovoljni. Posledice se bodo kmalu pokazale. Delavstvo bo

Carska zločinstva.

(Dalje.)

»Čuj me, Neron, rimski cesar,« tako ga nagovori starček. »Ponudil si mi življenje! Dobro, vzamem ponudbo, da, vzamem jo,« povzame besedo, ko vidi, kako so se ustne Neronu zaničljivo zategnile, »akoravno so moji otroci vkovani v verige, dasi tudi bo morala umreti mala občina, ne da bi mi bilo dopuščeno, da bi jej podelil poslednje tolažilo naše vere. A sveta dolžnost me še veže na življenje, še eni duši, koje telesno oblačilo že razjeda smrt in ki si iskreno želi da bi spoznal resnico, želim odpreti krščanska nebesa. Kadar bom spolnil to dolžnost, potem, o cesar, te bom prosil, ker še ne bo prepozno, da mi dovoliš, da bom umrl s svojimi zvestimi! Kadar se bodejo že žrtvovali tvojemu srdcu, kedar si bodejo že pridobili večno svetli venec, potem si izmisli za me najstrašnejšo smrt, kakor si jo je izmislil črt!

Naj izpregovorim še nekatere besede z vami, moji otroci, z vami vsemi, katere objema moje srce z očetovsko ljubeznijo! Z Bogom! Gori pred svetlim prestolom božjim se bodedo zopet videli! Ostanite zvesti do smrti, da bodedo podedovali večno življenje! Ozrite se gori v nebo ob uri mučeništva in ugledali bodedo one, ik so šli pred vami, s palmovimi vejami nas bodejo vabili in angeli se bodejo spuščali nad vas in potresali vam na glave nebeške cvetlice. Ako me tudi ne bo med vami, moja duša se bo dvignila k vam in vas bo pozdravljala, navdajala z upanjem, blagoslavljala.»

Solze mu ustavijo besede, kakor bi hotel vse zbrane z enim objemom obseči, razprostire nad njimi roke.

Neronov migljej stori konec žalostnemu prizoru. Surovi vojaki zgrabijo svoje žrtve, vse udane v tihem trpljenju, vlečejo proč v ječo, iz katere bodejo stopili, ko bodo šli v smrt.

»Moj oče!« Zadnjič sliši Aleksandros iz

ust svojih otrok drago ime, koje je tako dolgo pogrešal, tako malo časa užival! Vidi, kako tirajo stran vojaki njemu drage; sliši ihten žená, jokanje otrok, ki so jih odtrgali materam; polagoma poneha šum in razljajanje se porazgubi.

Sedaj je sam, prav sam v obširni dvorani. Raztrgan, poteptan je cvetličnati venec na oltarji, in okolo in okolo raztresen, dasi je bil namenjen k slovesnemu praznovanju. Aleksandros stoji na sredi oskrunjene božje hiše. Solze mu močijo obličje, pusti jih — kajti umrljivi stvari prirojena je človeška slabost, človeško sočutje. Njegove ustne pa tiho šepetajo: Gospod mi jih je dal, Gospod mi jih je vzel, hvaljena naj bode njegova volja.

XV.

To je bila gnječa krog gledišča, ko je napočil dan, ko je rimski cesar zopet enkrat hotel dati svojemu ljudstvu dolgo pogrešane igre, kakor je obljubil. Vse tri dni sem se

izpregledalo, da tista stranka ni delavska stranka, ki koraka skupno s tistimi, ki delavstvo zatirajo, ki delavstvo izžemajo, ki delavstvu draže živila. Sicer pa socialna demokracija nima povoda, da se veseli, ker je izgubila več mandatov in ni izključeno, da se bodo klali na Dunaju med seboj, kakor se že na Češkem.

Nam je prav, da hodi socialna demokracija zdaj roko v roki skupaj s tistim liberalnim meščanstvom, ki ga je vedno napadala. Tako v Ljubljani, kakor na Dunaju je zdaj ta licemerna hinavska stranka pokazala svoje pravo protidelavsko lice. Boj tej hinavski največji delavski izsesevalki in licemerkni nam ona sama olajšava.

Ljubljanska krščansko socialna organizacija.

Vsi na veliki koncert Ljubljane

ki se vrši

v nedeljo dne 25. junija t. l. ob 5. uri popoldne v „Unionu“.

Nastopi 160 pevk in pevcev! Po koncertu komerz.

Koncerta in komerza se udeležijo novoizvoljeni poslanci Vseslovenske Ljudske Stranke in vsi novoizvoljeni državni poslanci Hrvaške Stranke Prava iz Dalmacije. Pohitimo vsi v njihovo sredo!

Političen kinematograf! 1. slika: Občinske volitve. Delavstvu mesta Ljubljane je dana prilika, da si izbere za svoje zastopnike može, ki bodo znali njegove koristi pravilno zastopati. Nastopijo pa socialni demokrati in pravijo: mi in mi. Mi bomo ublažili draginjo, bomo ublažili neznosne cene stanovanj, sploh mi bomo napravili iz Ljubljane paradiz. Izid volitev pa je pokazal žalostno dejstvo, da je socialna demokracija bila in bo le pijavka delavstva. General socijev je sestavil volivno listo tako, da ne bo nobeden drugi v občinski svet izvoljen, kakor samo on in on. Ne gre mu za koristi delavstva, ampak upanje ima še, da bodo korita še vedno tako poceni, kakor so bila nekdanj. Ede, to pa ne bo šlo. Urezal si se, če ravno imaš nekoliko nade na podžupanski stolček. Veš, liberalci in socialni demokrati so napravili toliko vode, da so vsa korita splavala tja doli proti Belemu gradu, od koder je prisvetila tista »lampa«, ob kateri se zdaj razsvetljuje vsa socialno-demokratsko-liberalna inteligenca — »Jutro«.

Lepo je uredil, da njegovih slepih pristašev ni volila preveč za svojo stranko, ampak je posodil, oziroma podaril svoje bojne moči sorodni protiverski stranki. In to premišljeno. Ubogi sodrugi, smilite se nam, pa zakaj, pokažejo prihodnje slike in prihodnost.

2. slika: Deželnozborske volitve. Ljubljana je morala voliti novega poslanca v

deželni zbor, ker je poslanec, ki je bil preveč napreden in naroden, moral odložiti svoj mandat. Delavci, zopet Vam je bilo v roko dano orožje, s katerim bi si lahko kaj pomagali — pa žalibog, hoteli niste, oziroma Vaša slepota Vas je omamila, da ste bili zopet ponižne ovce, ki slede na vpitje pastirja in ne svoji pameti. Volili ste zopet liberalca, ko vendar veste, da liberalna gospoda za Vas še ni nič storila in tudi v bodoče ne bo. Pljunili ste zopet enkrat sebi v obraz, ker Vam je bilo tako zapovedano od Vaših rdečih generalov. Smilite se nam, ki presojamo delavsko vprašanje ne z lastnega koristolovstva, ampak iz prepričanja, da Vam pristojajo kaj boljšega, ko pa imate sedaj.

3. slika: Državnozborske volitve — tragičen prizor. Katoliška misel med slovenskim ljudstvom še ni izumrla in tudi nikdar ne bo, naj si prizadevajo njeni nasprotniki, kolikor hočejo. Dne 13. t. m. so bile državnozborske volitve, kakor v celi Avstriji, tako tudi na Kranjskem. Po celi naši deželi so z ogromno večino glasov zmagali kandidati Slovenske Ljudske Stranke, in v Ljubljani — trdnjavi socialno-demokratsko-liberalnega zatelebljenja — je prišlo do ožje volitve med našim in med liberalnim kandidatom, in to le vsled nerazsodnosti volivcev in vsled brezmejnega terorizma liberalcev in socialnih demokratov. Ko bi tega ne bilo, bi moral biti izvoljen kandidat S. L. S. in le ta bi zamogel složno s poslanci ne samo dežele Kranjske, ampak vsega slovenskega ozemlja izvršiti nalogo, katera bi se mu z glasovnico naložila. S. L. S. je šla v boj in to s poštenimi sredstvi. Njeni zastopniki so po raznih shodih in po časopisju razvili program, za katerega bi se bil moral kamen ogreti. Žalibog, izdalo ni nič in zgodilo se je tako, da nižji sloji, da, cela Ljubljana ostane na postavodajalnem mestu ravno tako nezastopana, kakor je bila sedaj. Liberalci so se hudo bali, da pridejo ob svojo veljavo in v tem strahu jim pride zopet botrca — socialna demokracija na pomoč. Delavci, znate li, kaka lumparija se je z Vami zgodila? Vodje socialnih demokratov so Vas zapodili na pomoč tisti liberalni stranki, ki je zavozila Ljubljano v tisto blato, v katerem se žalibog danes nahaja. Bodete le kaj imeli od tega; k večjemu enega ali dva »mačka«, potem pa trpite, kakor ste do zdaj.

Ustanovno zborovanje skupine »Predilnica, Ljubljana, Jugoslovanske Stokovne Zveze« se je vršil v sredo. Na shodu se je skupina postavno ustanovila in se ji je izvolil sledeči odbor: predsednik Frančišek Kos, njegov namestnik Alojzij Luknar, zapisnikar Vinko Zabukovec, blagajnik Marija Jeras. Odborniki in odbornice so: Ivanka Pogačar, Josipina Porenta, Jožef Lenarčič, Jožef Hribar, Cilka Rejc, Apolonija Sever, Josip Rope, Ana Kropar, Angela Dolinar, Apolonija Šušteršič, Marija Babnik, Ivanka Marjetič, Marija Borča, Ivan Plestenjak, Marija Zalasnik, Karolina Krsnič, Marija Magerle, Marija Glavič, Ivan Črnečič. Namestnika sta: Valentin Dimnik in Josip Dečman, v nadzorstvu pa urednik Frančišek Kerhne in Alojzij Pečnik. Po izvolitvi odbora zavzame mesto predsednika Fran Kos, ki se s toplimi besedami zahvali

za zaupanje, in podeli besedo uredniku Fr. Kerhnetu, ki naslika pomen delavskega časopisja. Dalje tudi priporoča J. S. Z., da naj delavstvo agitira od osebe do osebe, in da naj se ne pusti delavstvo slepiti z obljubami socialne demokracije, ki je največja škodljivka delavstva. Končno še enkrat priporoča, da naj delavstvo ostane zvesto Jugoslovanski Stokovni Zvezi. Le s pomočjo velike organizacije je mogoče vzgojevati uspehe, in ta je J. S. Z. — Pripomnimo še, da so sedaj končane volitve, in sedaj bomo skrbeli, da stopi zopet J. S. Z. na bojno polje za koristi delavstva. Tako tudi naše delavsko časopisje prične brskati po osebah, ki ne hodijo rade na solnce s svojim maslom na glavi, in teh je tudi v ljubljanski predilnici kakega pol tucata.

»Jutro« je počastilo nekaj naših somišljenikov prav po svoji »pošteni« navadi z »golo resnico«, da so preveč agitirali. Ne vemo, je li bil to strah ali zlobnost, to pa vemo in povemo na vsa usta celemu svetu, da med našimi somišljeniki ni bilo treba agitacije, ker so preznačajni, da bi omahnili; pri soc. demokratih pa agitacije potreba ni, ker oni so itak v liberalne delavske izkoriščevalce zaljubljene reve. Ko bi nas obvladala tista zlobnost, kakor naprednjake, ki so našim pristašem celo zabranili na volišče priti, našli bi jih celi »paternošter« pa brez laži, ker je resnice dovolj na razpolago. Za obrekovalca pa imajo napadeni vselej pripravljeno primereno nagrado: Prav krepki: Fej te bodi.

V nedeljo, dne 25. t. m. na Viču! Prvo ljubljansko delavsko konsumno društvo bo obhajalo kakor vsako leto tudi letos svojega patrona sv. Antona. V to svrhu priredi dne 25. t. m. na Viču ob pol 8. uri cerkveno opravilo z govorom in sveto mašo, katero bo opravil poslanec dr. Krek. Po cerkvenem opravilu bo sestanek poleg cerkve v gostilni pri Pavliču. Člani in prijatelji društva se vabijo k obilni udeležbi.

Tobačno delavstvo.

Letošnji izlet tobačne tovarne. Letos namerava delavstvo tobačne tovarne na sv. Višarje. Premišljevali smo, ali ne bi kazalo tudi letos kam na jug k morju izlet napraviti. V to bi potrebovali seveda najmanj dva dni. Ker pa letos ne prideta nikdar dva prosta dneva skupaj, je taka pot popolno nemogoča. Če bo prilika dana, pa naredimo to pot prihodnje leto. Za letos se je delavstvo odločilo na sv. Višarje. Od sv. Višarij je krasen razgled čez slovensko zemljo na vse strani. Več o tem izletu objavimo takrat, ko bomo imeli dovoljenje za poseben vlak v rokah. Med tem časom naj pa se delavstvo pridno oglašja za vlak, da bomo dobili potrebno število.

K regulaciji plač. Ob novem letu so po tobačnih tovarnah delo regulirali. Ze prejemalke so vzeli mero po hajnburški tovarni, tako da je delo — posebno starejšim — z ozirom na njih vestnost zelo naporno. Vendar mirno prenašajo in se trudijo do skrajnosti, da izvrše odkazano jim delo. Le to jih vznemirja, da so le z delom izjednačene, ne pa tudi s plačo. Tobačna tovarna v Hajnburgu je v istem plačilnem razredu,

ljudstvo ni pečalo z drugim vprašanjem nego s tem, katera stranka bo neki zmagala, z e l e n a ¹⁾ ali v i š n j e v a. Ali bodejo prekosili Pandarovi boritelji Tesalove. Pozabljeni so notranje in zunanje državne zadeve; pozabljen je Vindeks, ki si je celo v Rimu pridobil močno stranko, pozabljeno je vse sovrašтво do Nerona, ki se je razširilo

¹⁾ Neron je znal zvijačno in premeteno slepiti in mamiti ljudstvo na vse načine, samo, da bi ga odvrnil od puntarskih misli, zato mu je dajal razne hrane, kakor človek, ki bi rad utolažil togoto nadenj naščuvane ga psa in mu daje zapeljive in omamljive hrane. Napovedal je bil boje z mečoborilci (gladiatorji) in jih je razdelil na dva dela, na dva kampa, katerima načelnika sta bila dva odbrana in vrla mečoborilca. In ljudstvo je delalo stave nad stave, češ, ta stranka bo zmagala in ne ona ter se tako zamislilo v bodočo igro, da je čisto pozabilo, da je malo prej bilo razkačeno nad cesarjem, da mu namerava upreti se, pozabi na hudobnega cesarja, na njegovo nevredno obnašanje, na njegovo kruto vlado itd.

od najnižje druhali do najvišjih udov starešinstva. Vsako drugo misel zaduši strastno hlepenje, kakor se vsakdo pripravlja na gledišče. Vsaj bo vendar občno radovednost nasitila mučeniška smrt mnogo kristjanov.

Ako pomislimo, da je nižje ljudstvo štele milijon in stopetdesettisoč glav, si lahko predočujemo, kaka je bila gnječja, ki se je že zgodaj zjutraj zbirala krog gledišča. Nekoliko pozneje je na nogah tudi velika gospoda — starešine, konzuli, tribuni, za njimi klienti, okoli njih z zlatom preobloženi sužniki. Tudi plemenitih gospa ne manjka med množico, celo truma deviških Vestalk v belih tunikah in z zavoji se podaja na svoj določeni prostor.

Kakor kak velikansk kotel sprejme širni prostor (zvan circus maximus) prišlece v svoj obseg, kjer je prostora za več nego dvajset tisoč oseb. Julij Cezar in posebno cesar Avgusta sta skrbela za olepšanje rimskega mesta, torej sta se ozirala tudi na cirkus. Cirkus je bil dika mestu in kakor si strmeli, ako si ogledoval njegov širni prostor, taok je bilo omamljeno oko, ko je zrla neštevilne množice in povsodi videlo bele toge in ovenčane glave. Bolj in bolj se gnje-

te množica po sedežih notri gori do velikega, z zlatom obšitega, svilnega krova, ki brani vročino in nevihto, ker je razprostrt čez celo širjavo.

Okoli arene preseči prostora, ki je potresen po tleh s peskom. Notranji prostor, kjer se bojujejo mečoborilci in zverine, kjer so poskusne igre na vozeh, se zove arena (peščišče). Peščišče je dolgo okoli dvatisoč osemdeset, široko več nego šeststopetdeset čevljev. Okoli arene teče rov, ki je napolnjen z vodo, širok deset čevljev, zove se Euripus. Rov predirajo uhodi v veliko poslopje, katero obsega poleg kolarnic in kletek za zverine, tudi zbirališče za igralce in celice za obsojence. Onkraj Euripa se dvigujejo tri vrste obokov in nad njimi zopet dve vrsti. Oboki so polagoma višji in višji, kakor stopnice in na obokih so napravljeni kamniti sedeži, pred katerimi je narejen žleb, kjer se odtaka dežnica, pogosto pa napeljavajo vanj dragocene dišave. Pred uhodišči, ki drže v notranje prostore, stojita Merkurjeva kipa, katera pa sklepajo z verigo, da zadržujejo konje toliko časa, da dado znamenje; obenem sta kipa konec tekanju.

(Dalje prihodnjič.)

kot ljubljanska, vendar pa zaslužijo prejemalke v Hajnburgu 1 K več tedensko, kot v Ljubljani, zakaj se jim v tej draginji ne da, kar je predpisano? Vse točke v korist tovarne, toda druge pa ne.

Z lastnimi močmi.

Listnica uredništva. Lisjak u. Dolenjogaški dopis prav dober, a objaviti ga ne moremo, ker ta stvar ni več akutna, kakor bi nam bila popolnoma prav prišla pred volitvami. Tudi pri tedniku velja načelo: Prijatelj, poročaj vse, kar je zanimivo, a poročaj hitro. Pozdrav in brez zamere!

Jesenice. Ene volitve so minule, a druge nas še čakajo. Pri volitvah v državni zbor smo častno zmagali, če tudi nismo lagali, kakor so se lagali naši preljubi socialni demokrati. In glej ga spaka! Ker nismo lagali kot so lagali rdeči, nam pa zdaj v »Zarji« očitajo, da smo leno agitirali. Krščansko-socialni delavci si hočemo to zapomniti, ker pripoznajo socialni demokratje, da smo premalo agitirali. Znajmo, da ena ali dve osebi ne moreta vsega storiti, zato pa ob občinskih volitvah prav vsi na delo! Zato pa glejte vsi tisti, ki mislite in sodite, da so mislili rdeči na Vas, češ, da ste premalo agitirali, da agitirate ob občinskih volitvah s podvojeno silo. Bomo videli, če bodo socialni demokratje tudi potem lagali, češ, da smo premalo agitirali in da smo preleni. A če smo bili tudi leni, to pa le z mirnim srcem rečemo: najmočnejša stranka na Jesenicah je Slovenska Ljudska Stranka. — »Napreje« je po svoji stari navadi zopet lagal, ko je pisal, da je socialna demokracija najmočnejša stranka na Jesenicah. Po našem je 470 več kot 408, po vašem bo pa narobe prav. Nič več jih niste mogli skupaj spraviti, dasi ste lagali, da je govoril v Bohinju Pogačnik, da se je trudil celo leto za to, da se je podražila pšenica in da bo delal na to, da bodo delavci manj zaslužili v tvornici samo zato, da bodo dobili kmetje več delavcev. Poznamo imena tistih, ki so tako govorili in bomo že še obračunali z njimi. Rdeči lažnjivci so vjeli s svojimi lažmi nekaj ljudi, a laž ima kratke noge, pravi stara prislovica. Ljudstvo bo spoznalo te lažnjivce in jim bo pokazalo vrata, ko bodo s temi pogretnimi lažmi agitirali ob občinskih volitvah. Zaupniki naše stranke! Pazite na rdeče lažnjivce. Zapomnite si priče in jih naznanite, da se prikrajšajo lažnjivcem njih predolgi jezički. Naš kraj je industrialen, a kljub temu pri nas še vedno visoko in mogočno plapolata krščanski prapor. Liberalizem je poginil, za njim mora izginiti tudi rdeča golazen. Če bomo le desetino tako agitirali, kot to delajo naši verski in delavski nasprotniki in izdajalci, gotovo častno zmagamo pri občinskih volitvah. Proč z lažnjivo socialno demokracijo! Boj brezverskim demokratom! — »Napreje« se tudi nekaj repenči nad jeseniškimi hišnimi posestniki. Pa menda vendar tega ne dela zato, ker jih je nekaj volilo Dremoto. Pravijo, da hišni posestniki ne smejo priti v občinski odbor, ker so preveliki oderuhi. Tudi mi to vemo, kar tako modro blebetajo kot kakšno novost rdeči »Naprejevci« in rdeči »Zarjani«, da mora plačati najemnik davek in pa obresti, kar podraži stanovanje. A le oglejmo se po Savi in po Jesenicah, pa bomo kmalu videli, koliko da je pravih hišnih posestnikov. Velika večina so pravzaprav le oskrbniki svojih dolžnikov. Socialni demokrat pa psuje z oderuhom vsakega hišnega posestnika, tudi reveža delavca, če tudi ima toliko dolgov na hiši, kolikor in več kot je vredna. Seveda rdeči ne bodo nikdar rekli: ti tovarna, zidaj, zidaj delavska stanovanja, in tudi ne, da naj nižjaja stanarino tisti, ki imajo po več hiš, ampak to kriče, da so vsi skupaj oderuhi, tega pa ne povejo, da so šli z njimi na Dunaju v boj proti ljudski krščanski stranki največji oderuhi, judovski žitni skopuhi in fabrikanti. Mi zahtevamo: tovarna zidaj delavske hiše, delavcu pa pravimo to-le: če si kaj prihranil, zidaj hišo, da boš imel v starosti kot, kamor boš položil k počitku svoje utrujeno, po težkem delu izčrpano telo. V občinski odbor pa vse stanove, tudi hišne posestnike, samo fovšljivcev ne, to so pa rdeči sociji! Proč z lažnjivimi obrekovalci, proč s tistimi, ki pravijo, da smo preleni za agitacijo! Proč s pogubno socialno demokracijo! Proč z izdajalci slovenskega naroda! Proč z zavezniki milijonarskih ljudskih izkori-

ševalcev. Krščanske može v občinski odbor!

Vič — Glinca. Dovolite, da »Naši Moči« poročimo tudi nekaj veselega o »naši moči« na Viču—Glincah. Skrajno radovedni smo čakali 13. junija izida državnoborskih volitev v naši občini kajti delale so vse tri stranke s podvojeno močjo, vsaka za svoje kandidata. Za našo stranko je bilo tem težavnejše, ker smo morali kar dvema rojakoma: Tonetu Kristanu in Jožetu Tribuču, dati nezaupnico. Veselo nas je iznenadila vest da je zmaga naša. Sociji so bili leta 1907. pred nami za 127 glasov. Zdaj jih pa nismo samo došli, ampak celo zadaj smo jih pustili za lepo število. Vsa čast in hvala za to lepo zmago gre predvsem vrlemu, zavednemu kršč. soc. delavstvu, ki je z vzorno organizacijo slehernega somišljenika spravilo na volišče. Sociji so pa zlasti na dan volive pokazali, da so na napačni poti in še bolj bodo zašli, ako se bodo držali voditeljev-odpadnikov. Odkrito rečeno, marsikateri se nam je smilil, ko smo ga videli na volišču med sociji, o katerem tega ne bi bili pričakovali. Smilijo se nam žene in otroci, ki imajo gospodarje, ki se dajo voditi od verskih odpadnikov. Prej ali pozneje bodo bridko obžalovali ta svoj žalostni korak. Da bi le čim prej prišli do pravega spoznanja in tako dosegli srečo, zadovoljnost, katere jim sociji ne bodo dali. — 2. julij bo za nas dan posebnega veselja. Društveni dom kateri nam je, odkar stoji, prinesel že marsikatero veselo urico poštenega, koristnega razvedrila, bo ta dan slovesno blagoslovljen. Veliko zanimanje vlada med vrlim delavstvom za to slavlje. Za to sestavljeni veseljni odbor dela že vsestranske priprave. Spored slovesnosti, ki bo celodnevna, bo zelo bogat in zanimiv. Vabila se bodo dne razposlala slavnim društvom in somišljenikom. Ker je v tukajšnjem društvu v pretežni večini zastopano vrlo, verno delavstvo, upamo, da se bo slovensko krščansko socialno delavstvo mile domovine v lepem številu odzvalo povabilu, da se tukaj v bratski slogi ojunačimo ter obnovimo i v bodoče delovati za olajšanje delavskih težnjev na podlagi verskonarodnega programa. Torej vrli somišljeniki in somišljenice, 2. julija na veselo svidenje na Viču—Glincah. — Prihodnjo nedeljo, t. j. 25. junija, ob pol 8. uri zjutraj bo imelo ljubljansko konsumno društvo v tukajšnji župni cerkvi skupno pobožnost. Govor in sveto mašo bo imel, kakor smo slišali, dr. Jan. Krek. Somišljeniki in somišljenice, prihitite v obilnem številu k sv. opravilu, da se priporočite s priprošnjo čudodelnemu sv. Antonu.

Iz Idrije. Naša (v dolgovi) narodno-napredna stranka je v nedeljo teden pri volitvi župana sklenila svoje politično delovanje. Od 30 navzočih odbornikov je bilo naših devet, socialnih demokratov deset, narodno-naprednih 11, in ti poslednji bi bili zopet radi imeli Šepetavca za župana. Pri seji je vodil volitev najstarejši član, naš pristaš vpok. paznik Knap, tako vzorno, da bo še našemu učenemu notarju v spomin ostalo. Notar se mu je namreč z nekaterimi svojimi pristaši posmehoval, ker je bil mnenja, da zamore le kak jurist, posebno taki, kakršni so v Idriji, opravljati častno mesto voditelja pri županski volitvi, a je dobil takoj primeren in stvaren odgovor; zavrnitev je bila tembolj na mestu, ker moč niti občinskega reda ne pozna, saj bi ga sicer ne bilo treba Jož. Novaku poučiti, kako naj se volitev vrši. Pri prvi oddaji listkov ni nobeden dobil absolutne večine, pri drugi pa je prišlo na Šepetavca 11 glasov, na socialnega demokrata Stravs pa 14. Ker so naši pristaši nalašč dali toliko glasov, da je bil Stravs izvoljen in Šepetavec vržen. Liberalce je izvolitev tako razkačila, da notar in lekarnar niti v svetovalstvo nista hotela vstopiti (šlo bo tudi brez njih), socialni demokrati so pa le bolj tiho sprejeli podeljeno jim čast. Tako imamo torej socialnega demokrata Stravs za župana, in radovedni smo, kak program bo stranka razvila, kajti doselej nismo pri njej drugega videli, kakor že zastarele nastope 1. maja in večno vpitje »Živio socialni demokrat!« Žalostno liberalno zapuščino socialnim demokratom odkritosrečno privoščimo: prevzeli so kup dolgov, drugega nič. Naša rudarska direkcija je pa dobila z novim občinskim volilnim redom za svojo dolgoletno malomarnost tako zaušnico, da ima v mestnem zastopu mesto prvega uradnika pa zadnjega — znanega Kilipa Vidica, zvestega sotrudnika »Slov. Naroda«.

Pravovarstveno in podporno društvo »Prometna zveza«. Magdalena Plank, Aspang. Anton Seewald, Hohenems. Rosa Maties, Klösterle. Ana Danzinger, Sausenstein, Vencel Plojha, Linc. Matija Friedrich, Terezija Čiček, Ivana Dvorak, Dunaj. Tomaž Frantes, Gmünd. Jakob Höllrigel, Landek. Marjeta Augschöchler, Inomost. Marjeta Weis, Taksenbach. Barbara Strodl, Bosan. Eröd. Anton Modic, Dunaj. Skupno 15 smrtnih slučajev. Plačati bo za julij 75 v, skupno 1 K 45 v. Vodstvo.

Zahvala. Podpisana s tem izrekava sl. vodstvu »Prometne zveze« za nama podeljeno podporo vsakemu 10 K, skupno 20 K, najiskrenejšo zahvalo. Archini Jakob, kurjač v Ljubljani. Rus Anton, prožni delavec v Kresnicah.

Krvoses kapitalizem.

Z ljubljanske sekcije v Kranju. Žalostni časi so se pričeli za ubogega trpina delavca pri naši sekciji. Same slabe novice se čujejo. Hočemo jih beležiti. Vpokočiti hočejo baje starejše in vse slabotnejše delavce ne glede na to, če imajo pravico do pokojnine ali ne. In tisti, ki nimajo pravice do pokojnine, kaj naj počne revež, če ga zapode. Kakor se zapodi pes iz kuhinje. Ali naj grede otroci in žena od hiše do hiše kruh prositi? Saj prihraniti si tako ne more nihče ničesar. In kakšna krivica bi se zgodila, če jih odpuste, tistim revežem delavcem, ki že plačujejo tri, štiri pa pet let v pokojninsko blagajno? Ali naj izgube še tisto, kar so že vplačali? Ne, to se ne more in ne sme zgoditi. Nikdar ne! Zato morajo nastopiti ne le naša »Prometna zveza«, marveč tudi naši poslanci. Do 10 in tudi 15 delavcev je doslej pripravljalo pesek pri nas. Vozili so ga od Save, a zdaj se govori, da bodo to opustili. To res ni prav, če se to zgodi, kakor tudi ni prav, da se najamejo za taka dela, pri katerih bi se dalo kaj zaslužiti, vedno in vedno le ptuji delavci. In še to želimo, da bi dobili delavci legitimacije, ker zdaj moraš za vsaki vožni listek posebej prositi in dolgo čakati, predno ti dovolijo prosto vožnjo.

V ljubljanski predilnici se je pojavilo neko mladenče, kateremu ni povelji, da je toliko starih delavcev tam zaposlenih. Po njegovem mnenju bi moralo biti delavstvo vse mlado, stare naj se pa, mogoče po njegovem mnenju, uniči. Dobro, enaka pravica za vse, pa začnimo tudi stare nerabne generale, uradnike in vse vprek — tudi tovarnarje — uničevati. Mlad naraščaj bo hvaležen, če se otrebi svet takih pijavk. Ni krščanska ta misel ampak gospodu K v predilnici bo gotovo všeč — saj ne bo imel skrbi, da morda tudi on postane star in betežen, čeravno ne od tako napornega dela, kakor pa ubogo delavstvo.

Od splošne draginje nezadeta je ostala najfinejša izmed vseh žitnih kavinih vrst, namreč Franckova Perl-ržena kava z znamko »Perlro«.

Ta izborna vrsta se dobiva pri vseh gg. trgovcih v zavojih po 1/2, 1/4 in 1/8 kg po poprejšnjih cenah.

Svarilo pred ponaredbami in nujna prošnja, da se naj le originalni zavoji z imenom »Franckov Perlro« in s tovarniško znamko »kavni mlinček« sprejemajo.

Ne pozabite, da je treba delati na vso moč za Vaše glasilo »Našo moč«. Cim več naročnikov, tem večji vpliv bo imelo Vaše glasilo.

A. ŽIBERT

-- LJUBLJANA --

PREŠERNOVA ULICA

PRIPOROČA SVOJO VELIKO

ZALOGO ČEVLJEV

DOMAČEGA IZDELKA.

Najboljša, najsigurnejša

prilika za štedenje!

Denarni promet l. 1909 čez 83 milijonov R.

Stanje vlog čez 21 milijonov R.

Lastna glavica

K 503.575-98.

Ljudska posojilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8

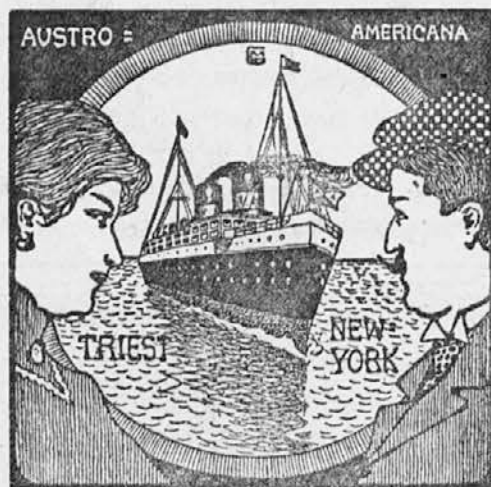
prilicje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franc. cerkvijo

prejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure pop.

ter jih obrestuje **4 1/2 %** brez kakega odbitka, po tako da prejme vložnik od vsakih **100 kron čistih 4-50 na leto.**

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik; **Josip Šiška**, stolni kanonik, podpred.; **Odborniki:** **Anton Belec**, posest., podj. in trg. v Št. Vidu n. Lj.; **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in dež. posl.; **Anton Kobi**, posest. in trg., Breg pri Borovni.; **Karol Kauschegg**, veleposest. v Ljubljani; **Matija Kolar**, stolni dekan v v Ljubljani; **Ivan Krežar**, svetnik trg. in obrt. zborn. in hišni posest. v Ljubljani; **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blag. „Ljudske pošojil.“; **Ivan Pollak ml.**, tov.; **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani; **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku.

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona Kmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh vseh veselih in žalostnih
dogodkih „Slovenske Straže“!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. MERSOL

LJUBLJANA, Mestni trg št. 13.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, nogavic, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo
zalogo izgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Novosti
v konfekciji za dame.

Ceniki s koledarjem za-
stoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu

urarja in trgovca v Ljubljani
delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Uni-
on“ v Bielu in Genovi.

700 Uhani, prstani, briljanti. 1
Svetovnoznano najfinejše blago po najnižjih cenah.

Agitirajte za naše glasilo
„Naša Moč“!

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)
LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izberi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila

Postrežba poštena in zanesljiva.
Cene najnižje.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina za:
gospode, dame, dečke, deklince

Ljubljana
Pred škofijo 19.

Lekarna „PRI KRONI“ M. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste
priporoča sledeča zdravila:

Balzam proti želočnim bole-
činam, steklenica 50 vin., 6
steklenic 1 krono.
Kapljice za želoček, izvrstno,
krepilno in slast do jedi po-
spešujoče sredstvo, steklenica
40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kapljice zoper želočni krč,
steklenica 40 vin., 6 steklenic
2 kroni 50 vin.
Kapljice proti zobobolu,
steklenica 20 vin.
„Sladin“ za otroke.
Obliz za kurja očesa, brada-
vice in trdo kožo, mala škat-
ljica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvaljalne kroglice, škatljica
30 vin.
Pospalni prašek, proti ognji-
vanju otrok in proti potenju
nog, škatljica 50 vin., 6 škatljice
2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju
po udih, steklenica 1 krono.
Rižbe olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstra-
nitev kurjih oces, bradavic in
trde kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želoček, odva-
jalno, krepilno in slast pospe-
šujoče sredstvo, steklenica 20
vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za lase, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrstno pripo-
moček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2
kr. 60 vin., in 4 kr. 80 vin.
Železnate kroglice, proti ble-
dici (Bleichsucht) mala škatljica
70 vin., velika 1 krono 60 vin.

**Dežnike in
solnčnike**

domačega izdelka
najboljše kakovosti, pri-
poroča po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred Škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Usojam si naznaniti častitim odjemalcem, da
sem odprl na Tržaški cesti št. 1

„pri Kerčonu“ filialo

moje trgovine z železnino, hiš-
nega in kuhinjskega orodja.

Blagovolite mi tudi nadalje ohraniti cenjeno
naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem
Stefan Nagy

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo
6 dni!

Samo
6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekomorska družba

Veljavne vožne liste (Sifkarte) za francosko linjo
čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike
v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pšarna v Ljubljani
Dunajska cesta št. 18 v novi hiši „KMETSKA
POSOJILNICA“ nasproti gostilne pri „FIGOVCU“.

IVAN JAK IN SIN

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17
priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih

voznih koles in
šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

